

नि. दिवाणी दावा क्र. 145/2017

CNRNo.MHLA130006932017

गंगाराम नागरगोजे वि. पाटलोबा नागरगोजे+2

निशाणी क्र.26 वरील आदेश.

(दि.13.12.2023)

1. वादीने प्रस्तुतचा अर्ज दिवाणी प्रक्रिया संहिताचे क्रम 26 नियम 9 प्रमाणे दाखल केलेला आहे. अर्जाच्या पुष्टयार्थ वादीने स्वतःचे शपथपत्र दाखल केलेले आहे.
2. वादीचे असे म्हणणे आहे की, मौजे दवणगाव येथील जमीन गट नंबर 239 क्षेत्रफळ 00-हे. 79-आर. या जमिनीवर वादीची मालकी व ताबा आहे. प्रतिवादी हे वादीच्या वाद मिळकतीच्या पूर्व बाजूकडील शेजारी आहेत. प्रतिवादींनी वाद मिळकतीवर 11-आर. एवढ्या क्षेत्रफळावर अतिक्रमण केलेले आहे. त्यामुळे अतिक्रमित जमिनीचा ताबा त्याला परत मिळावा यासाठी त्याने प्रस्तुतचा दावा दाखल केलेला आहे. त्याचे पुढे असे म्हणणे आहे की, अतिक्रमणा बाबतची वस्तुस्थिती पटलावर आणण्यासाठी वाद मिळकतीची तसेच प्रतिवादी च्या जमिनीची मोजणी करणे आवश्यक असल्यामुळे उप अधीक्षक भूमी अभिलेख रेणापुर, यांच्याकडून वाद मिळकतीची तसेच प्रतिवादीच्या मिळकतीची मोजणी करून अतिक्रमणाबाबतचा अहवाल न्यायालयामध्ये मागवून घ्यावा.
3. प्रतिवादींनी अर्जाच्या पाठीमागे त्याचे म्हणणे देऊन अर्जास आक्षेप घेतला आहे. प्रतिवादीचे असे म्हणणे आहे की अर्ज कायद्यातील तरतुदींशी विसंगत आहे. जमिनीची मोजणी करण्याचे कोणतेही कारण नसताना वादीने प्रस्तुतचा अर्ज दाखल केलेला आहे. प्रस्तुतचा अर्ज केवळ विलंब करण्याच्या उद्देशाने दाखल केलेला आहे. वादीने अगोदरच त्याच्या मिळकतीची खाजगी मोजणी करून घेतली आहे. आता पुन्हा मोजणी करण्याची काहीही आवश्यकता नाही. त्यामुळे अर्ज नामंजूर करावा.
4. वादीचे विद्वान विधीज्ञ श्री. एम. जी. शिरसाठ आणि प्रतिवादीचे विद्वान विधीज्ञ श्री. डब्ल्यू. एच. भिसे यांचा युक्तिवाद ऐकला. आर्जातील कथने तसेच प्रतिवादीचे म्हणणे आणि उभय पक्षकारांचा युक्तिवाद या आधारे पुढील मुद्दे उपस्थित झाले. सदर मुद्द्या वरील निष्कर्ष व करणे पुढे नोंदविले आहेत.

उपस्थित मुद्दे

अ. क्र.

मुद्दे

निष्कर्ष

- (1) वादी त्याने मागणी केल्याप्रमाणे, उपाधीक्षक भूमी अभिलेख रेणापूर यांच्याकडून वाद

मिळकतीची मोजणी करून अहवाल
मागविणे आवश्यक आहे का?

.. होय.

(2) अंतिम आदेश काय

.. अंतिम आदेशाप्रमाणे
अर्ज मंजूर करण्यात येतो.

कारणमीमांसा

मुद्दा क्रमांक 1 साठी

5. प्रस्तूचा दावा वादीने अतिक्रमित जमिनीचा ताबा परत मिळवण्यासाठी दाखल केलेला आहे. यादाव्याद्वारे वादीचे असे म्हणणे आहे की प्रतिवादीने वादीच्या मिळकतीवर 00-हे. 11-आर. एवढ्या क्षेत्रफळावर, पूर्व बाजूने, अतिक्रमण केलेले आहे. त्यामुळे अशाप्रकारे अतिक्रमण केलेल्या जमिनीचा ताबा वादीस द्यावा.

6. दाव्याचे स्वरूप पाहता अतिक्रमणा बाबदची वास्तविक परिस्थिती पटलावर आणणे अत्यंत आवश्यक आहे. जोपर्यंत अतिक्रमणाची निश्चित आणि वास्तविक परिस्थिती पटलावर आणली जाणार नाही, तोपर्यंत अतिक्रमणा बाबदच्या वादी व प्रतिवादी यांच्या मधील वादाचे निराकरण करता येणार नाही. दावा जेव्हा अतिक्रमीत जमिनीचा ताबा परत मिळविण्यासाठी असतो तेव्हा अतिक्रमणा बाबदची वस्तुस्थिती पटलावर असणे आवश्यक असते. त्यामुळे, जमिनीची मोजणी करणे गरजेचे आहे. तथापि, केवळ वादीच्या जमिनीची मोजणी करून त्याचा काहीही उपयोग होणार नाही. वादी सोबतच प्रतिवादीच्या जमिनीची सुद्धा मोजणी करावी लागेल. तेव्हाच वस्तुस्थिती पटलावर येईल. सबब, दाव्याचे स्वरूप, वादीने मागणी केलेली दाद या सर्व बाबींचा एकत्रित विचार करून मुद्दा क्र.1 चे उत्तर होकारार्थी नोंदविले आहे.

मुद्दा क्रमांक 2 साठी

7. वादी व प्रतिवादी यांच्या जमिनी एकमेकांशी लगत आहेत. वादीचे असे म्हणणे आहे की, प्रतिवादी याने वादीच्या जमिनीवर अतिक्रमण केले आहे. अतिक्रमानाबाबदची वस्तुस्थिती पटलावर आणण्या साठी वादी व प्रतिवादी यांच्या मिळकतीची संयुक्तिक मोजणी करून त्याचा अहवाल मागवून घेणे आवश्यक आहे. तथापि, अश्या प्रकारची मोजणी ही शासकीय मोजणीदाराकडून करणे आवश्यक आहे. सबब वर नमूद सर्व

कारणांचा एकत्रित विचार करून तसेच मुद्दा क्र.1 साठी ज्या कारणमीमांसेचा ऊहापोह केला आहे त्या आधारे व त्या कारणास्तव पुढील आदेश पारित करण्यात आले.

आदेश

- (1) प्रस्तुतचा अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
- (2) अप अधीक्षक, भूमी अभिलेख रेणापुर, यांना वादी व प्रतिवादी यांच्या नामिनीची संयुक्तिक मोजणी करण्यासाठी, न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नियुक्त करण्यात येते.
- (3) वादी ने सदर मोजणीसाठी लागणारी निर्धारित रक्कम संबंधित कार्यालयात जमा करावी आणि अश्या प्रकारे रक्कम जमा केली आहे याबाबद च्या पावत्या तसेच शपथपत्र न्यायालयात पुढील तारखे पर्यन्त दाखल करावे.
- (4) वादी व प्रतिवादी यांना असे निर्देश देण्यात येतात की, त्यांनी संबंधित कार्यालयात मोजणी साठी लागणारे आवश्यक कागदपत्र उपलब्ध करून द्यावेत.
- (5) अधीक्षक भूमी अभिलेख कार्यालय रेणापुर यांनी, वादी ने मोजणी करण्यासाठी निर्धारित रक्कम भरल्या नंतर एक महिन्या च्या आत मोजणी करून अहवाल न्यायालयात दाखल करावा.
- (6) वरील प्रमाणे रीट संबंधीत कार्यालयास पाठविण्यात यावी.
(खुल्या न्यायालयात घोषित.)

दिनांक.13.12.2023

Sd/-

(आर. बी. हनवते)

दिवाणी न्यायाधीश , क. स्तर. रेणापुर, जि. लातूर.